

HERINNERINGEN VOOR HET LEVEN

In **inkt** vereeeuwigd

Achter elke tatoeage zit een verhaal. Of ze nu grappig, ontroerend of emotioneel zijn: tattoos zijn uniek en staan voor bijzondere herinneringen.

Anouk, Anneke, Robert en Paulette delen graag die van hen.

PRODUCTIE & TEKST: RENÉE BROUWER | BEELD: MARK UYL | VISAGIE: CARMEN GONZALEZ

Een blijvend souvenir aan je ex. Moet je dat echt willen? Tekstschrijver **Anouk Claassen (1970)** vond van niet. Toen het op haar 29ste uitging met haar toenmalige vriend, liet ze hun gezamenlijke tattoo direct aanpassen. Iets waar ze later juist weer spijt van had.

Anouk

“Ik was 24 jaar en straalverliefd. Samen met mijn toenmalige vriend liet ik eenzelfde tattoo zetten: onze sterrenbeeldtekens Leeuw en Schorpioen, verstrengeld in elkaar. Het was zijn idee.

We waren pas net een paar weken samen en nogal impulsief. 's Middags begon hij erover en twee uur later zaten we al in de tattooshop. Waarom ook niet, dacht ik. Op dat moment vond ik het echt pure romantiek. We lieten onze tatoeages zetten op onze schouderbladen, de zijne iets groter dan die van mij. Het was echt heel spannend. Als *crazy lovers* voelde ons leven als een film. Een aantal maanden na onze tattoo gingen we samen zelfs op wereldreis. Ook hadden we plannen om te gaan trouwen en toch klapte het zo'n vier jaar later tussen ons. Dat kwam uiteindelijk vanuit hem, maar laten we het erop houden dat onze levensstijlen niet meer goed bij elkaar pasten.

In zak en as en ontzettend boos meldde ik me vlak daarna opnieuw bij tattooshop Hanky Panky, de beroemde tattoostudio van tatoeëerder Henk Schiffmacher. Best jammer dat ik niet door hem werd geholpen, het is toch een icoon, die man. Maar gelukkig deed zijn medewerker het ook prima. Zonder het eerst allemaal even te laten bezinken, zei ik dat er iets over mijn tattoo heen moest. Diezelfde dag nog...

Met een viltstift maakte de tattoo-artiest een eerste opzet. 'Is dit wat?' vroeg hij. Ik zag dat hij een soort tribal over mijn tatoeage had gekrabbeld, waardoor hij er ineens een flink stuk groter uitzag. 'Prima,' antwoordde ik. 'Doe maar.'

Nadat het klusje was geklaard, maakte een vriendin van mij een polaroid van mijn nieuwe tattoo. Natuurlijk stuurde ik die vervolgens door naar mijn ex, voorzien van een fantastische oneliner,

bedacht door een reclamejongen die ik kende van de sportschool. Er stond: *The tangible proof of our ex entwinement, has now become no more than a dusty memory...* Dramatischer kon niet.

Woedend belde mijn ex me op. Hij kon niet begrijpen waarom ik 'onze' tattoo na onze relatiebreuk direct had laten aanpassen. Mijn missie was geslaagd. Verlost van mijn rancune voelde ik me onoverwinnelijk. Tenminste, voor een middagje dan, want vanaf dat moment liep ik wel met een vrij lelijke tribal op mijn schouder rond.

Zeven jaar later beviel ik van een dochter, die net als mijn ex in het sterrenbeeld Leeuw ter wereld kwam. In die periode kon ik mezelf echt voor mijn kop slaan. Had ik maar geweten hoe dingen zouden lopen, dacht ik. Dan had ik mijn tattoo gewoon laten staan. Tja, *karma is a bitch*.

Helemaal omdat ik er later nog wel eens met mijn ex over heb gesproken. Hij had zijn tattoo nog steeds en moest er vooral hard om lachen dat ik de mijne had laten aanpassen. Ik gaf toe dat het best een beetje hysterisch was geweest. Maar ach, ik kon er niks meer aan veranderen. Tot op heden heb ik dus nog steeds die vreselijke tribal op mijn schouder. Gelukkig zie ik dat ding zelf nooit. Een nieuwe tattoo zal er bij mij niet snel komen. Om mijn dochter te behoeden voor dezelfde fout show ik hem nu met gepaste trots. Ze is 14 en ik vermoed dat ze later ook wel een tatoeage zou willen. Als dat het geval is, zal ik eerst goed met haar praten of ze het echt wel zeker weet. Maar eigenlijk denk ik niet dat ze het ooit zover laat komen als dat ik heb gedaan. Ze is veel bedachtzamer, dus dat komt vast goed. En zo niet, dan neem ik haar niets kwalijk. Zijn we in elk geval weer twee grappige verhalen rijker!" ▶

‘Er moest iets overheen, diezelfde dag nog...’

A portrait of Anneke Taument, a woman with dark curly hair, smiling and looking towards the camera. She is wearing a dark blue off-the-shoulder top with a red and white striped trim at the neckline. She has a tattoo of a butterfly on her right arm and a tattoo of a butterfly with text on her left arm. The background is a plain, light-colored wall.

‘Als ik naar mijn vlinder kijk, voel ik mijn kleinzoon dichtbij’

De tatoeage van rapporteur bij de reclassering **Anneke Taument (1965)** heeft een grote emotionele waarde voor haar. Op de dag voordat ze haar 2-jarige kleinzoon Levi verloor, werd ze bezocht door een prachtige oranje vlinder. Daarna zag ze hem nog een keer en dat kon volgens Anneke geen toeval zijn.

Anneke

“Dat mijn dochter zwanger raakte van mijn kleinzoon Levi was nooit iets waarmee ik rekening had gehouden.

Ze is samen met haar eeneiige tweelingzus geboren met een verstandelijke beperking. Hierdoor hebben ze allebei een IQ van 51 en het niveau van een 9-jarige. In mijn eentje voedde ik hen en mijn oudste zoon, hun broer, op. Ondanks de beperking van de meiden, leidden we een gelukkig leven. Mijn dochters werken op een sociale werkplek en zo beschermend als ik was, wist ik altijd precies waar ze waren. Toch ging het op een dag mis. Omdat ik het te privé vind wat er precies is gebeurd, kan ik er niet te veel op ingaan maar laat ik het zo zeggen: een van mijn dochters is niet vrijwillig zwanger geworden. Ze had niet eens door dat ze een kindje droeg.

Zelf kwam ik er ook pas veel later achter. Het viel me op dat mijn dochter dikker werd, maar ik dacht niet meteen aan een zwangerschap. Natuurlijk had ik het wel eens met mijn dochters over seks gehad, maar ik merkte aan alles dat ze er totaal niet mee bezig waren. Daarom viel het kwartje bij mij dus ook niet meteen. Totdat ik opeens dacht: het zal toch niet?

Voor de zekerheid liet ik mijn dochter een zwangerschapstest doen. En inderdaad: ze was zwanger. Ze bleek zelfs al zover te zijn, dat een abortus niet meer mogelijk was. Ik was in alle staten en had geen idee wat we moesten doen. Totdat mijn dochter aangaf dat ze haar kindje wilde houden. Ze had hem op de echo in de abortuskliniek gezien en was meteen verliefd op hem. Hoe moeilijk het ook was, ik besloot er samen met haar voor te gaan. Van de vader was geen spoor te bekennen maar ik zou haar helpen om voor dit kindje te zorgen.

Op 20 mei 2017 werd Levi geboren. Een piepklein kindje waar ik direct heel veel van hield. Helaas heeft hij nooit een eerlijke kans gehad. De kinderarts zag al snel iets afwijkends aan hem en Levi bleek een defect in zijn DNA te hebben. Hierdoor kreeg hij veel epileptische aanvallen die zo heftig waren, dat het zijn hersenen en organen aantastten. De artsen gaven hem niet lang. Toch deden we alles wat we voor hem konden doen. Mijn dochter gaf veel om Levi en het verbaasde me echt hoe goed ze voor hem zorgde. Ruim twee jaar later overleed hij, op 27 juli 2019. Ik vond hem 's ochtends in zijn bedje, zijn mond was blauw aangelopen. In paniek belde ik 112, maar helaas mocht hulp niet meer baten. Levi was al overleden en zijn kinderarts vertelde later dat Levi tijdens zijn slaap waarschijnlijk zo'n grote epileptische aanval had gekregen, dat hij er niet meer uit was gekomen. De kans was groot dat Levi er niks van had gemerkt. Dat was een kleine troost, het verdriet was natuurlijk enorm.

Op de dag van Levi's begrafenis vloog er opeens een grote oranje vlinder door ons huis. Plotseling moest ik denken aan de dag voor Levi's overlijden. Er had toen ook een prachtige oranje vlinder op mijn schouder gezeten. Dat vond ik zo bijzonder, zo iets had ik nog nooit meegemaakt. Na wat rondjes te hebben gevlogen, vloog de vlinder via het raam ons huis weer uit. Ineens kreeg ik zo'n warm gevoel. Ik kan het niet helemaal uitleggen maar ik geloof echt dat die vlinder geen toeval was. Ik denk dat het Levi was die afscheid kwam nemen. Vandaar dat ik ook een vlinder op mijn arm heb laten tatoeëren. Ik mis Levi enorm maar als ik naar mijn tattoo kijk, voel ik hem dichtbij. Zo is Levi voor altijd een beetje bij me.” ▶

‘Alleen mijn benen nog en dan ben ik klaar’

Barbier **Robert Rietveld (1974)** heeft geen idee hoeveel tatoeages hij precies heeft. Hij ziet het liever als ‘één hele grote’. Momenteel is Robert bezig met het afmaken van de tatoeage op zijn hoofd. Hoewel hij er eigenlijk wel klaar mee is, stopt hij pas als zijn lichaam helemaal met tattoos is bedekt.

Robert

“Met een zelfgeschreven briefje, zogenaamd onderkend door mijn moeder, meldde ik me op mijn 15de bij tatoeëerder Rinto in Groningen. Het scheelde dat ik hem kende uit de kapperszaak waar ik werkte. Hij kwam er vaak als klant, dus natuurlijk wist hij dat ik eigenlijk te jong was. Toch kneep hij een oogje toe en zette mijn eerste plaatje op mijn rechterarm. Een kleine Kreeft, naar het sterrenbeeld van mijn vriendinnetje toen. Ik dacht: als ik dat zet, mag ik vast daarna alles bij haar. Nou, mooi niet. Maar ik voelde me wel echt de man. Liep over straat alsof mijn hele arm vol zat. Ondertussen mochten mijn ouders niks weten. Mijn vader had wel eens gezegd dat hij mijn beide benen zou breken als ik ooit met een tattoo zou thuiskomen, dus ik hield me gedeisd. Een lange tijd wist ik mijn tatoeage ook verborgen te houden, totdat ik met mijn moeder kleren ging kopen bij de C&A. Trok ze opeens het gordijn van dat pashokje open. Ja, toen was het klaar. Van de schrik begon ze te gillen. Wat ik in godsnaam had gedaan. Maar uiteindelijk was ze er wel oké mee, mijn vader gelukkig ook.

Na mijn eerste tattoo volgden er al snel meer. Voordat ik het wist, zaten mijn armen en handen helemaal vol. Mooi vond ik dat. Als klein, verlegen jongetje was ik een keer een oude zeeman tegengekomen op straat. Hij zat onder de tattoos en dat vond ik zó stoer. Ik dacht: dat wil ik later ook. En zo geschiedde.

Inmiddels ben ik wat betreft mijn bovenlichaam klaar. Op mijn benen heb ik ook wel wat tattoos, maar niet zo veel. Die wil ik dus nog afmaken, maar eigenlijk gaat het tatoeëren me ook een beetje tegenstaan nu. Hoe ouder je wordt, hoe pijnlijker het is, lijkt wel. Ik ben natuurlijk ook niet

meer de jongste. Vroeger zat ik rustig acht uur lang achter elkaar voor een grote plaat op mijn rug en de volgende dag nog eens zeven uur. Dat kan ik nu niet meer. Momenteel ben ik bezig met een tatoeage op mijn hoofd, maar dan wel op de traditionele Japanse manier. Dat betekent dat de tatoeage handmatig met een naald met inkt in mijn huid wordt geslagen. Best pijnlijk, vooral op je hoofd, dus ik doe het steeds een uurtje. Maar... het resultaat is prachtig. Veel mooier dan met een elektrische naald.

Als mensen me vragen hoeveel tatoeages ik heb, zeg ik vaak: één hele grote. Ze gaan allemaal in elkaar op en sommige tattoos zijn niet meer zo duidelijk als de andere. Maar dat geeft niet, ook dat vind ik mooi, want al mijn tatoeages vertellen een verhaal. Zelfs de platen die ik op een dronken avond heb laten zetten. Spijt heb ik daarom nooit. En er is er trouwens ook nog nooit eentje mislukt. Tatoeëren is natuurlijk een ambacht. Goede tatoeëerders zijn echte artiesten die weten wat ze doen. Als ik op straat loop, merk ik dat mensen soms van mijn uiterlijk schrikken. Ergens snap ik dat wel maar ik doe echt geen vlieg kwaad. Lekker prima dus wat anderen van me vinden. Ik heb daar nooit iets om gegeven. Wie ik wel belangrijk vind, zijn mijn dochter van 22 en mijn zoon van 10. Zij waren laatst helemaal in shock toen ik mijn lange baard had afgeknipt. Of ik dat nooit meer wilde doen want ze herkenden me bijna niet meer. Kijk, daar heb ik toen wel iets mee gedaan. Ik moest er hard om lachen en inmiddels laat ik mijn baard weer groeien. Vind ik zelf ook veel leuker staan!” ▶

Meer weten over Robert? Hij is medeoprichter van old skool barbershop Schorem in Rotterdam: Schorembarbier.nl

Ondernemer **Paulette Kreté (1959)** vond zichzelf nooit een persoon voor een tatoeage. Tot ze kanker kreeg. De klaproos in haar decolleté staat niet alleen symbool voor haar ziekteproces, maar ook voor haar missie om eerder borstkankeronderzoek bij vrouwen te stimuleren.

Paulette

“De tatoeëerder vroeg of ik het zeker wist. Ik zou volgens hem wel bij het ‘tattootuiig’ gaan horen, en daar leek ik hem veel te netjes voor. Lachend hoorde ik het aan. Natuurlijk had ik er goed over nagedacht. Ik wilde niks liever dan deze tatoeage, dus in september 2020 liet ik hem zetten: een klaproos tussen mijn borsten over het kleine zwarte puntje van mijn laserbestralingen. Binnen een uurtje was-ie gezet. Het voelde als een nieuw begin. En dat na een zware periode vol onzekerheden. In maart 2019 kreeg ik de diagnose borstkanker. Het opmerkelijke was dat het tijdens mijn vijf bevolkingsonderzoeken de jaren daarvoor niet was opgemerkt. Steeds kreeg ik de bevestiging dat er met de mammografie niks afwijkends was gevonden, maar toch voelde het voor mij alsof mijn linkerborst niet lekker zat. Beter kan ik het niet uitleggen. Mijn borst deed geen pijn en ik had ook geen knobbeltjes, maar ergens voelde ik dat er iets was. Voor de zekerheid ging ik naar de huisarts. Ook zij zag en voelde niks vreemds, maar ze stuurde me voor mijn gemoedsrust door naar het ziekenhuis. Daar kreeg ik een echo. Omdat de arts op de echo iets zag in mijn borst, wilde hij graag een punctie doen. Het gekke was dat hij niet precies kon zeggen wat dat ‘iets’ was. Het kon een cyste zijn of een uitgebluste ontsteking; er waren in elk geval rafelige randjes te zien. Een paar dagen na de punctie kreeg ik het slechtnieuws-gesprek. Er waren kwaadaardige cellen aangetroffen en mijn arts dacht aan chemotherapie, immuuntherapie, bestralingen en zelfs een borstamputatie om te kunnen genezen.

Het was een grote klap maar nadat ik het had laten bezinken, besloot ik mijn schouders eronder te zetten en ervoor te gaan. Tot mijn geluk sloeg de immuuntherapie aan. Mijn tumor werd steeds

kleiner, totdat-ie helemaal was verdwenen. Hierdoor was een amputatie niet nodig. Nu ben ik kankervrij maar ik zeg altijd: met kanker heb je geen enkele garantie. Het kan altijd terugkomen. Omdat ik tijdens mijn ziekteproces zoveel fantastische vrouwen heb ontmoet die ook borstkanker hadden, richtte ik onlangs YvYa op, een stichting voor meer bewustwording over borstkanker. Hoewel ik er goed vanaf ben gekomen, zijn er helaas veel vrouwen die minder geluk hebben of hadden. Mijn twee jonge vriendinnen Yvonne en Hülya (vandaar de naam YvYa, een samentrekking van hun namen, red.) bijvoorbeeld. Yvonne overleed vorig jaar op 37-jarige leeftijd aan borstkanker. Hülya overleefde het gelukkig maar haar borst moest wel geamputeerd worden. Dit vind ik echt vreselijk, ik kan nog steeds niet begrijpen waarom zulke jonge vrouwen en hun gezinnen zoiets moet overkomen. En dat terwijl het met eerder borstkankeronderzoek misschien voorkomen had kunnen worden. Preventief borstonderzoek begint pas als je 50 bent. Waarom eigenlijk? Bij mij leidde het bovendien tot een verkeerd resultaat. Dat moet toch beter kunnen? Mijn man, een 3D-fotospecialist, bedacht daarom de Early Warning Scan. Hij won er 25.000 euro mee om zijn idee uit te kunnen werken. Door middel van niet-medische technieken, zoals kleurenfotografie en elasticiteitmetingen, kan borstkanker namelijk ook worden opgespoord. En het fijne is: aan deze scan komen geen stralingen of aanrakingen te pas. Ik kon niet trotser zijn op mijn man! Dankzij mijn behandelingen heb ik een heel nieuw leven gekregen. Ik wil graag iets goeds doen met mijn reservetijd en omdat de plannen van mijn man en mij nog in de kinderschoenen staan, vond ik de klaproos extra toepasselijk. Het is voor mij een metafoor voor iets dat nog moet ontplooiën en explosief kan gaan bloeien.” ■

‘Mijn tattoo bedekt het puntje van mijn borstkankerbestraling’